

Sierteeltsector kwetsbaar voor misbruik criminelen

Onderzoek ‘Mainport in de tweede linie’

Het is voor criminelen aantrekkelijk om misbruik te maken van de logistieke systemen die samenhangen met de internationale positie van de sierteeltsector. Bij de andere mainports – Amsterdam Schiphol en de Rotterdamse haven - wordt een EU-buitengrens bewaakt en zijn dagelijks douane, opsporingsdiensten en vele beveiligers aan het werk. Dat is in de sierteeltsector, een mainport in de tweede linie, niet of nauwelijks het geval. Dat maakt de sector kwetsbaar voor onder andere drugstransporten, arbeidsuitbuiting en witwassen. Dit blijkt uit het onderzoek ‘Mainport in de tweede linie’ van Edward van der Torre en Anton van Wijk, dat in 2020 is uitgevoerd. In opdracht van de stuurgroep ‘Weerbare Sierteeltsector’ deden zij onderzoek naar de mate van zware georganiseerde criminaliteit in de sierteeltsector, met een mogelijk ondermijnend karakter. Volgens burgemeester Bouke Arends van de gemeente Westland, voorzitter van de stuurgroep, is er structureel meer geld nodig om ondermijning in de sierteeltsector effectief aan te kunnen pakken.

Drugs die via een zee- of luchthaven naar Nederland komt, of hier is geproduceerd, wordt doorgevoerd via onder meer wegtransport van versproducten, waaronder bloementransport. De massale dagelijkse bloementransporten over de EU-grens én binnen de EU zijn aantrekkelijk voor criminelen die drugs willen vervoeren. Als bloementransporten geen EU-grens passeren is het niveau van controle bovendien laag, zo schrijven de onderzoekers. Zij concluderen verder dat in de sierteeltsector ook (veel) geld wordt verdiend met andere ondermijnende criminaliteit. Er is sprake van systematische fraude, witwassen, oplichting, arbeidsuitbuiting en het smokkelen van onder meer wapens, sigaretten en vuurwerk. Volgens bronnen die de onderzoekers hebben gesproken zijn er criminele netwerken en malafide bedrijven die zich met meerdere vormen van criminaliteit bezig houden.

Vermoedens bevestigd

Burgemeester Arends laat weten dat het onderzoek de vermoedens van de aangesloten partijen bevestigt: *“We hebben te maken met logistieke systemen die verre van waterdicht zijn en daardoor makkelijk misbruikt kunnen worden door criminelen. Door het gebrek aan controle weten we bovendien niet hoe groot het probleem daadwerkelijk is. Het mag niet zo zijn dat criminelen zo eenvoudig misbruik kunnen maken van zo’n prachtige sector. Ondernemers en werknemers in de sierteelt zijn hier het slachtoffer van.”* Gemeenten uit de regio, opsporingsdiensten en Royal FloraHolland werken al enige tijd samen in het programma ‘Weerbare Sierteeltsector’ en nemen maatregelen tegen de verschillende vormen van ondermijning, maar volgens burgemeester Arends is er ook veel meer aandacht en ondersteuning vanuit de landelijke overheid nodig: *“Om criminaliteit in de sierteeltsector echt stevig aan te pakken is erkenning van de problematiek en structurele financiële ondersteuning essentieel.”*

Aan de slag met de inzichten uit het onderzoek

Het afgelopen half jaar zijn vanuit het programma Weerbare Sierteeltsector al de nodige maatregelen genomen. Zo is er vanuit de opsporingsdiensten meer toezicht op het veilingterrein. Ook Royal FloraHolland nam, in samenspraak met de Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproducten (VGB) de nodige maatregelen: *“Binnen onze sierteeltsector is geen plaats voor criminaliteit. We hebben daarom al meerdere dingen gedaan om de interne veiligheid en de beveiliging te verbeteren, zoals het aanscherpen van de klantscreening, data security, vestigingsbeleid en het aanscherpen van het inkoopbeleid tegen arbeidsuitbuiting. Ook hebben we een nieuw betalingssysteem gelanceerd om witwassen tegen te gaan en hebben we maatregelen genomen voor het betreden van het veilingterrein.”* laat Steven van Schilfgaarde van Royal FloraHolland weten.

De komende tijd wordt vanuit het programma Weerbare Sierteeltsector verder gewerkt om ondermijnende criminaliteit in de sierteeltsector tegen te gaan. Zo worden bestuurders en

medewerkers van de gemeenten verder getraind in het herkennen van signalen van ondermijning. Ook starten de vier betrokken gemeenten met de app 'Meld een Vermoeden'. Deze app maakt het voor medewerkers van de gemeenten eenvoudig om signalen van ondermijning te melden.

Campagne

Volgens de partijen van het programma "Weerbare Sierteeltsector" is het nodig meer bewustwording te creëren en meer informatie binnen te halen. Daarom wordt vandaag, in samenwerking met Meld Misdaad Anoniem, gestart met een campagne die ondernemers en werknemers in de sierteeltsector bewust moet maken van de problemen van ondermijnende criminaliteit. De campagne roept op om verdachte zaken te melden. Zo'n melding kan volledig anoniem. Om ondernemers in de sierteeltsector te helpen hun eigen ondernemingen weerbaarder te maken tegen criminaliteit, worden het komende jaar ook bijeenkomsten georganiseerd waarbij het programma 'Weerbare Sierteeltsector' praktische handvatten biedt.

Binnen het programma 'Weerbare Sierteeltsector' werken overheidsinstanties en bedrijven uit de sierteeltsector samen om te komen tot repressieve en preventieve maatregelen tegen ondermijnende criminaliteit. Afgelopen jaar zijn onder andere integrale controles uitgevoerd, waarin Politie, Douane, Inspectie SZW, gemeenten, Openbaar Ministerie en de beveiliging van Royal FloraHolland samenwerken. Ook wordt doorlopend gewerkt aan het verbeteren van de informatiepositie van de aangesloten partijen. In de stuurgroep Weerbare Sierteeltsector zijn de volgende partijen vertegenwoordigd: de gemeenten Westland, Katwijk, Aalsmeer en Uithoorn, Politie (Den Haag en Amsterdam-Amstelland), Openbaar Ministerie (Den Haag en Amsterdam-Amstelland), RIEC Den Haag en RIEC Amsterdam-Amstelland, Douane, Belastingdienst en Royal FloraHolland.